

ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΕΣ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΙΣΩΣΕΙΣ Β ΒΑΘΜΟΥ, 3/2/2021

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Δίνεται το τριώνυμο $(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6$

A. Να βρείτε τις τιμές του λ , για τις οποίες η εξίσωση

$$(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6 = 0 \quad (1) \text{ έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.}$$

B. Να βρείτε τις τιμές του λ , για τις οποίες η εξίσωση

$$(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6 = 0 \quad (1) \text{ έχει δύο ρίζες πραγματικές και ίσες.}$$

Γ. Να βρείτε τις τιμές του λ , για τις οποίες η εξίσωση

$$(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6 = 0 \quad (1) \text{ είναι αδύνατη.}$$

Δ. Να βρείτε τις τιμές του λ , για τις οποίες το τριώνυμο είναι θετικό για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

E. Να βρείτε τις τιμές του λ , για τις οποίες το τριώνυμο είναι αρνητικό για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

ΣΤ. Να βρείτε τις τιμές του λ , για τις οποίες το τριώνυμο είναι θετικό ή μηδέν για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Z. Να βρείτε τις τιμές του λ , για τις οποίες το τριώνυμο είναι αρνητικό ή μηδέν για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

ΛΥΣΗ

1. Η αλγεβρική παράσταση $(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6$ είναι τριώνυμο μόνο όταν $\lambda-2 \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq 2$.

2. Υπολογίζουμε τη Διακρίνουσα του τριωνύμου.

$$\left. \begin{array}{l} \alpha \rightarrow \lambda-2 \\ \beta \rightarrow 2(2\lambda-3) \\ \gamma \rightarrow 5\lambda-6 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \Delta = [2(2\lambda-3)]^2 - 4(\lambda-2)(5\lambda-6) = \\ 4(4\lambda^2 - 12\lambda + 9) - 4(5\lambda^2 - 10\lambda - 6\lambda + 12) = \\ 16\lambda^2 - 48\lambda + 36 - 20\lambda^2 + 40\lambda + 24\lambda - 48 = \\ -4\lambda^2 + 16\lambda - 12 \end{array} \right\} \text{Άρα } \Delta = -4\lambda^2 + 16\lambda - 12$$

Παρατηρούμε ότι η Διακρίνουσα είναι τριώνυμο του λ με $\alpha \rightarrow -4 < 0$, $\beta \rightarrow 16$

και $\gamma \rightarrow -12$. Έχει $\Delta' = 16^2 - 4(-4)(-12) = 256 - 192 = 64 > 0$, ρίζες τις $\lambda_1 = \frac{-16 + 8}{-8} = 1$

και $\lambda_2 = \frac{-16 - 8}{-8} = 3$ και πίνακα πρόσημων:

λ	-∞	1	3	+∞	
$-4\lambda^2 + 16\lambda - 12$	-	0	+	0	-

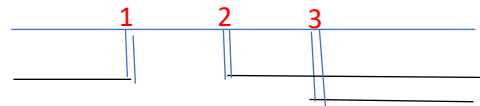
A. Η εξίσωση $(\lambda - 2)x^2 + 2(2\lambda - 3)x + 5\lambda - 6 = 0$ (1) έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες όταν $\lambda \neq 2$ και $\Delta > 0 \Leftrightarrow -4\lambda^2 + 16\lambda - 12 > 0 \Leftrightarrow 1 < \lambda < 3$. Άρα η εξίσωση (1) έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες για $\lambda \in (1, 2) \cup (2, 3)$.

B. Η εξίσωση $(\lambda - 2)x^2 + 2(2\lambda - 3)x + 5\lambda - 6 = 0$ (1) έχει δύο ρίζες πραγματικές και ίσες όταν $\lambda \neq 2$ και $\Delta = 0 \Leftrightarrow -4\lambda^2 + 16\lambda - 12 = 0 \Leftrightarrow \lambda = 1$ ή $\lambda = 3$. Άρα η εξίσωση (1) έχει δύο ρίζες πραγματικές και ίσες για $\lambda = 1$ ή $\lambda = 3$.

Γ. Η εξίσωση $(\lambda - 2)x^2 + 2(2\lambda - 3)x + 5\lambda - 6 = 0$ (1) είναι αδύνατη όταν $\lambda \neq 2$ και $\Delta < 0 \Leftrightarrow -4\lambda^2 + 16\lambda - 12 < 0 \Leftrightarrow \lambda < 1$ ή $\lambda > 3$. Άρα η εξίσωση (1) δεν έχει ρίζες πραγματικές για $\lambda \in (-\infty, 1) \cup (3, +\infty)$.

Δ. Το τριώνυμο $(\lambda - 2)x^2 + 2(2\lambda - 3)x + 5\lambda - 6$ γίνεται θετικό (> 0) για κάθε πραγματικό αριθμό x (διατηρεί σταθερό θετικό πρόσημο), όταν

$$\left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ \Delta < 0 \\ \text{και} \\ \lambda - 2 > 0 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ -4\lambda^2 + 16\lambda - 12 < 0 \\ \text{και} \\ \lambda > 2 \end{array} \left. \right\} \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ \lambda < 1 \text{ ή } \lambda > 3 \\ \text{και} \\ \lambda > 2 \end{array}$$

Άρα $(\lambda - 2)x^2 + 2(2\lambda - 3)x + 5\lambda - 6 > 0$ για κάθε πραγματικό αριθμό x για $\lambda \in (3, +\infty)$.

Ε. Το τριώνυμο $(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6$ γίνεται αρνητικό (<0) για κάθε πραγματικό αριθμό x (διατηρεί σταθερό αρνητικό πρόσημο), όταν

$$\left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ \Delta < 0 \\ \text{και} \\ \lambda - 2 < 0 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ -4\lambda^2 + 16\lambda - 12 < 0 \\ \text{και} \\ \lambda < 2 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ \lambda < 1 \text{ ή } \lambda > 3 \\ \text{και} \\ \lambda < 2 \end{array} \right\}$$

Άρα $(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6 < 0$ για κάθε πραγματικό αριθμό x για $\lambda \in (-\infty, 1)$.

ΣΤ. Το τριώνυμο $(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6$ γίνεται θετικό (>0) (διατηρεί σταθερό θετικό πρόσημο) ή μηδέν για κάθε πραγματικό αριθμό x , όταν

$$\left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ \Delta \leq 0 \\ \text{και} \\ \lambda - 2 > 0 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ -4\lambda^2 + 16\lambda - 12 \leq 0 \\ \text{και} \\ \lambda > 2 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ \lambda \leq 1 \text{ ή } \lambda \geq 3 \\ \text{και} \\ \lambda > 2 \end{array} \right\}$$

Άρα $(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6 \geq 0$ για κάθε πραγματικό αριθμό x για $\lambda \in [3, +\infty)$.

Ζ. Το τριώνυμο $(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6$ γίνεται αρνητικό (>0) (διατηρεί σταθερό αρνητικό πρόσημο) ή μηδέν για κάθε πραγματικό αριθμό x , όταν

$$\left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ \Delta \leq 0 \\ \text{και} \\ \lambda - 2 < 0 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ -4\lambda^2 + 16\lambda - 12 \leq 0 \\ \text{και} \\ \lambda < 2 \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} \lambda \neq 2 \\ \text{και} \\ \lambda \leq 1 \text{ ή } \lambda \geq 3 \\ \text{και} \\ \lambda < 2 \end{array} \right\}$$

Άρα $(\lambda-2)x^2 + 2(2\lambda-3)x + 5\lambda-6 \leq 0$ για κάθε πραγματικό αριθμό x για $\lambda \in (-\infty, 1]$.